

Krisztus Király vasárnapja

Ez 34,11-12

„A népek között a leghatalmasabb...”

Azért ezt mondja az Úr, az Isten: Mivel igen magasra nőtt, koronája a felhőkig nyúlt, és nagyságában büszke lett, elvetettem, a legerősebb nép kezébe adtam, hadd bánjon vele gonoszsága szerint. Az idegenek – a népek között a leghatalmasabbak – kivágták és ledöntötték. Ágai szétterültek a hegyeken és a völgyekben, gallyai letörtek, s az ország szakadékaiba hullottak, árnyékából elmenekült a föld minden népe és elhagyta. Ledőlt törzsére rátelepedtek az égi madarak, s ágai közé gyűlt a környék minden vadja.

Az ókori királyság intézménye mindenütt teokratikus alapú volt. Ez azt jelentette, hogy a király vagy isteni személy volt, vagy különleges kapcsolata volt az istenséggel. Mivel a Közel-Keleten nem tettek különbséget Isten és tevékenysége között, ezért a királyt egész Mezopotámiában gyakorlatilag az Istennel azonos rangú személynek tekintették. A királyság isteni tekintélyének megalapozását szolgálták az udvari stílusban írt költemények, amelyben a király neve mellé számos olyan jelzőt tettek, amelyet az istenség neve mellett is használtak. A mezopotámiai mitológia az istenek harcáról szólt, ennek következtében az istenséggént tisztelt királyok is részei voltak ennek a kozmikus harcnak.

A királyt gyakorlatilag minden megilleti, ami az Istent megilleti, mert ő szolgálja a népe javát. Ezért gyakran a mezopotámiai királyok másik állandó jelzője a pásztor, amely arra utal, hogy minden képességét népe védelmében és jólétének művelésére kell használnia. Izraelben a személyes, láthatatlan Isten képzete megváltoztatta a királyságról alkotott elképzeléseket is. Egyrészt Izraelben nem tekintették a királyt isteni személynek, csak Istentől kiválasztottnak, megáldottnak, felkentnek, akinek a népe és Isten szolgálata egyenrangú feladata volt. Ezért úgy vélték, hogy a királyságot Isten kegyelme tartja fenn, a földkerekségnek és a történelemnek viszont Isten az Ura. Ő rendel vezetőket a népek fölé (Sir 10.4). Izrael királyának tehát Isten szolgájának kell lenni és a Béke Fejedelmének (Iz 9,5). Szabadítónak nemcsak politikai értelemben, hanem a jog és az igazságosság értelmében is, és a helyes Tóra szerinti istentisztelet értelmében is. A királyok prófétai megítélése attól

függ, hogy ezt a szerepet milyen szinten teljesítik. Izrael királyának tulajdonképpeni funkciója az Istennel kötött szövetség oltalmazása és a szövetség népének mint vallási közösségnek a megőrzése. Ezért minden esetben, amikor a király csak formálisan tekintette ezt feladatának és politikai kritériumok szerint gondolkodva, csak a politikai közösség, államalakulat túlélésén munkálkodott, és elfeledte eredeti küldetését, a prófétai személyek részéről elítélésre számíthatott.

A jelen szöveg is ebben az összefüggésben értelmezhető, amikor a király elkezd a saját elképzelése szerinti hatalmat kiépíteni, és csak más királyokhoz méri magát, tévesen gondolkodik. A tevékenységét megítélő Isten megtorlására számíthat.

A politikai hatalom teokratikus vagy polgári igazolása megtörténhet, ugyan bizonyos vallási vagy civil kultikus és szimbolikus cselekményekkel azonban, amennyiben a hatalom gyakorlása nem felel meg a történelmet és a világot irányító Isten törvényeinek és igazságosságának, előbb vagy utóbb minden ilyen hatalom megbukik, és minden ilyen hatalmi rendszer szétbomlik.

Az egyházi év végén, amikor Krisztus királyságát ünnepeljük, akkor ilyen értelemben tekintünk az ő hatalmára, az ő országára és az ő közösségére. A vallási közösség egészének szüksége van arra, hogy tudja működését, a vezetőitől kezdve az egyszerű tagokig, hűségesen Isten törvényei szerint kell teljesíteni kötelességeit.

Csak egyfajta arisztokrácia létezik, ez pedig a szentek arisztokráciája, mert ők közelebb állnak Istenhez.